

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), JANUARY 28, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 21

POLOŽAJ NA AFRIŠKIH IN PACIFIČNIH BOJIŠČIH

V zmagoviti kampanji na Papui so izgubili zavezniški polovico manj moštva kakor Japonci.

V AFRIKI PRIPRAVLJAJO ZAVEZNIKI SPLOŠNO OFENZIVO

LONDON, 27. januarja. — Jate ameriških bombnikov "le-teh trdnjav" in "Liberatorjev" so napadle nemško pomorsko bazo Wilhelmshaven in industrijsko Emdenu, dočim je angleška zračna sila prvokrat v tej vojni bombardirala Kodanj (Copenhagen), glavno mesto Danske. Ameriški bombniki so izvedli s tem svoj prvi napad brez pomoči angleškega letalstva. Angleški bombniki, ki so poleteli nad Kodanj, so tamkaj bombardirali pristaniške naprave, iz katerih je izbruhnilo mnogo požarov.

Splošna ofenziva v Afriki
LONDON, 27. januarja. — Da pripravljajo zavezniški v Afriki vsesplošno ofenzivo, je razvidno iz poročila, da so zavzeli več vojaških pozicij v centralni Tunisiji, kjer je sovražnik prizadeval formirati bojno črto v obrambo bokov Rommelovih armad.

Velike japonske izgube na Papui
Zavezniški glavni stan v Avstraliji, četrtek, 28. januarja. General MacArthur naznanja, da so bile zavezniške izgube v zmagoviti papuanski kampanji polovico manjše kakor izgube Japoncev, katerih je bilo na Papui ubitih 15.000.

Akcija ameriških bombnikov
WASHINGTON, 27. januarja. — Ameriški bombniki so silno bombardirali neko novo japonsko letališče, ki se nahaja v lahkem dosegu bombnikov od Guadalcanala.

Letelce trdnjave so v torku bombardirale letališče na Ballale otoku, pri čemer ni bilo izgubljen niti eno ameriško letalo.

Delniška seja
Jutri večer se vrši letna delničarska seja Ameriško-Jugoslovanske tiskovne družbe in sicer v prostorih tiskarne, 6231 St. Clair Ave. Ker so nekateri delničarji v odboru za jutrišnjo veselico "President's Ball", se bo seja pričela ob 7:30 uri.

Vile rojenice
Pri družini Mr. in Mrs. Edward Jereb so se dne 17. januarja zglasile vile rojenice in pustile so v spomin zalo hčerko. Dekliško ime matere je bilo Anne Somrak. Oba, oče in mati, sta aktivna člana pri društvu Modern Crusaders št. 45 S. D. Z. Naše čestitke!

Mussolini—oskubljen rimska gos
MOSKVA, 26. januarja. — "Pravda", službeni list komunistične stranke, je proslavila z uvodniki in karikaturami padec Tripolija.

"Pravda" pravi o zmagi nad Tripolijem, da "ta zmaga ne o-jačuje samo strateških pozicij naših zaveznikov v Sredozemlju, temveč odpira tudi nove prilike za nadaljni boj proti Nemcem in Italijanom, ki si

Na delu za uspeh

Jutri večer se vrši plesna priredba v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave., katere namen je, zbrati čim večjo vsoto, ki se jo bo kot dar od zavednih Slovencev odposlalo na glavni stan za zbiranje prispevkov v pobijanje otroške paralize.

Slovenci so se v preteklosti dobro izkazali. Jutrišnja priredba pa bi morala biti vzpričo dejstva, da je sedaj več denarja na razpolago kot ga je bila prejšnja leta, najbolj uspešna med vsemi.

Ker enaka priredba zahteva veliko dela in požrtvovalnosti, ni več kot prav, da se da javno priznanje onim, ki to delo vrše. Tu sledijo imena mož in žen, ki so na čelu tej priredbi:

Predsednik John Gornik, tajnica Josephine Zakrajšek, blagajnik Jos. Okoren, pomožni blagajnik Frank Jaksic, zapisnikar Joško Penko. — Programni odbor: John Susnik, John Prince, Miss Ann Milavec, Miss Vida Shifrer, Mrs. Marion Kuhar. — Odbor za točilnico: J. Centa in Charles Vrtovnik. — Kuhinjski odbor: Mrs. John Gornik, Mrs. Genovefa Zupan in Mrs. Mary Stanovnik. — Sprejemni odbor: Anton Grdina, Mrs. Albina Novak in John Novak.

Rediteljski odbor: Beno Leustig in Mr. Stanovnik. — Publikcijski odbor: Ant. Sabec, James Debevec, Mrs. Frances Erzen, Louis Rozman, Miss Ann Milavec, Jack Lavriha, Frank Surtz, Anton Grdina in Joško Penko. Odbor za prodajo piv, listkov: Mrs. Marion Kuhar, Mrs. Oražen, Mrs. Jos Grdina, Mrs. Tomšic, Mrs. Somrak, Mrs. Mary Bradača in Miss Irma Kalan.

EKSEKUCIJA VOHUNA V ANGLIJI

LONDON, 26. januarja. — Včeraj je bil v Wadsworth jetnišnici justiciiran 40 let stari Nemec Johannes Winter, ki je prispel v Anglijo kot preganjan begunec iz Nemčije.

Omenjenega je poslala v Anglijo nemška tajna policija z naročilom, naj si dobi zaposlitev na kakšni angleški ladji, nakar naj poroča nemški tajni službi kretanje angleških parnikov.

On je bil že trinajsti vohun, ki je bil usmrčen v Angliji iz začetka sedanje vojne.

Izročitev skupne note državnikov Jos. Stalina

Noto predsednika Roosevelt in premierja Churchilla sta mu izročila ameriški veleposlanik in angleški odpravnik poslov.

MOSKVA, 27. januarja. — Admiral William H. Standley, veleposlanik Zedinjenih držav pri ruski vladi, in Lacy Bagalay, odpravnik poslov angleške vlade, sta izročila danes Stalinu skupno noto predsednika Roosevelt in premierja Churchilla, zasnovano in napisano na njuni konferenci v Casablanci.

Istočasno je moskovski radio obvestil rusko ljudstvo o podrobnostih konference v Casablanci.

Admiral Standley ni hotel povedati, kaj je ta nota vsebovala, toda kljub temu se je doznanlo, da se tiče v glavnem vojaških ugotovitev. Vprašan, če je bil Josip Stalin vesel te note, je veleposlanik odgovoril: "Stalin je resen mož, ki se nikoli ne razburja in ne kaže svojih čustev."

Župan Lausche hoče znižati stroške obrata

Župan želi znižati stroške vzdrževanja mestne dvorane od \$360,000 na \$175,000.

Administracija župana Franca J. Lauschea namerava znižati na minimum stalni štab mestne dvorane ter zapreti mestno dvorano, muzikalno dvorano, "malo gledališče" in klubove prostore za skoraj vse prireditve, razen onih, ki bodo prirejane za proslave velikih dogodkov.

Sedaj je za oskrbovanje teh dvoran in ostalih prostorov nameščenih 32 oseb, med katerimi so pazniki, inženirji, hišniki in pisarniški delavci. Kaj smatramo za "neobhodno potrebni minimum," bo odločeno danes popoldne na seji med županom in reprezentanti raznih civilnih organizacij, katere seja se bo vršila v mestni hiši. Župan Lausche bo skušal znižati stroške za vzdrževanje mestnega avditorija od \$360,000 na približno \$175,000 na leto.

Župan se namerava sestati tudi z voditelji unij, da ugotovi, če je mogoče najti kak izhod, da se ne bi plačevalo raznih delavcev, kakor mizarjev, električarjev in drugih za njih delo ob sobotah popoldne in nedeljah z dvojno plačo.

O plačilu davkov

V pisarni Mr. Marijana Mihačeviča, ki se nahaja nasproti Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., so vam na razpolago vse informacije glede dohodninskega davka, za katerega se tam tudi izpolnijo vse tozadavne listine.

Zaveden rojak

Naš dolgoletni naročnik Mr. John Troha, 14509 Thames Ave., ima sina, ki se nahaja pri vojakih že tri leta. Sam pa je pokazal, da se zaveda svoje dolžnosti napram novi domovini ter je kupil vojni bond za \$3,000.

OSVOBODITEV JESENIC
LONDON, 24. januarja. — (UP) — Po vesteh s kontinenta so slovenski partizani zasedli Jesenice in pri tem ubili ali ranili 150 osičenih vojakov. (Ta vest je dozdaj še nepotrjena — JIC).

Pomožni kuhar priznal umor mlade ženske na vlaku

Pozneje pa je svojo izpoved preklical ter izjavil, da jo je umoril nekdo drugi, katerega pozna.

ALBANY, Ore., 27. januarja. — Danes je bila vložena proti pomožnemu kuharju Southern Pacific vlaka, na katerem je bila v spalnem vagonu umorjena mlada žena nekega poročnika bojnega mornarice, obtožba umora po prvem redu.

Robert L. Folkes, 20 let stari zamorec in pomožni kuhar na tem vlaku, je priznal, da je on umoril 21 let staro Mrs. Martho Virginijo Brinson, kateri je prerezal vrat, ko je slednja spala v spodnji postelji Pullman vagona.

"Da, jaz sem ji prerezal vrat s kuhinjskim nožem," je rekel fant. "Toda ne bom vam povedal, zakaj sem to storil."

Pozneje pa je zamorec preklical svojo izpoved ter dejal, da ve, kdo je to storil, toda da mora ditičnega ščititi, ker ima oni ženo in otroke.

Poznejša preiskava je ugotovila, da ni bila umorjena ne posiljena, niti ne oropana, ker v njeni ročni torbici so našli \$112.

Nova grobova

ANNA VIDMAR
Danes zjutraj je preminila v mestni bolnišnici Anna Vidmar, rojena Jernejčič, stara 28 let ter stanujoča na 1428 E. 43 St. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj pod vodstvom Grdinovega pogrebnege zavoda.

RADE ŠUTINA

Iz Detroit, Mich. je dospelo sredi trupa Rade Šutina, rodom iz Srbije. Pokojni je bil star 63 let. Umrl je po 14 letnem bolehanju. Pogreb se bo vršil v petek popoldne ob 1. uri iz kapele A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Save in nato na rusko pravoslavno pokopališče.

Vporaba zastarelih telefonov

Ko so prišli v rabo tako zvali "cradle" telefoni, je marsikdo mislil, da bo stare vrste, pokonci stoječ telefon, odšel v pozabljeno. Toda temu ni tako. Ker morajo industrije izdelovati ti zdaj pred vsem obrambna sredstva in se ne morejo ukvarjati s produkcijo drugih predmetov, prihaja tudi čimdalje več stare vrste telefonov, ki so bili od prej v zalogi, v rabo.

Pri obrežni straži

Pri obrežni straži se nahaja Alfonze V. Hribar, sin Mr. in Mrs. Joseph Hribar, stanujoč na 8013 E. 155 St. Vežba se pri U. S. Coast Guard Receiving Station, 14715 Terrace Rd., East Cleveland.

Alfonze je bil zvest raznašalec Enakopravnosti, katero je naročnikom raznašal okrog 10 let. Želimu mu vsa sreča v službi domovine ter da bi se zdrav vrnil k svojim sorodnikom!

Vsakemu članu rodbine bo dovoljenih 5 živilskih konzerv

Nov racijski sistem za konzervirana živila bo uveden meseca marca.

WASHINGTON, 27. januarja. — Ko bodo pričeli odjemalci delati prošnje za racijske knjižice št. 2, bodo morali na svojo častno besedo povedati, koliko "kant" prezerviranih živil imajo na rokah. Kazen za one, ki bi navedli napačno izjavo, bo do 10,000 globe, do 10 let ječe ali pa oboje.

Urad za administracijo cen je izjavil, da bo gospodinjam dovoljenih pet škatelj živil za vsakega družinskega člana, ko se bo pričelo meseca marca z novim racijskim sistemom na točke, toda da se bo za vsako odvisno "kanto" odštelo osem točk.

Pri izjavi glede števila škatelj za prezerviranimi živil, je izzeta hrana za otroke, ki se nahaja v škatlah, katere drže manj kot osem unč.

Rodbina, ki šteje pet članov, bo smela na primer imeti doma 25 "kant" preezvirane hrane.

Odložena stavka pri Cleveland Electric Illuminating Co.

Delavstvo je snoči odglasovalo, da se odloži stavko za 48 ur. — Stavka bi povzročila veliko zmedo.

Člani samostojne Electric Illuminating Workers unije so snoči odglasovali, da odlože za 48 ur stavko proti Cleveland Electric Illuminating Co., ker so vladni posredovalci kakor tudi unijski odborniki apelirali nanje, naj odlože stavko.

Članstvo je odglasovalo polnomoč svojemu eksekutivnemu odboru, da sme podvzeti vsake korake, ki se mu zde potrebni, ko poteče rok premirja.

Ako bi se bila stavka, ki je bila originalno odložena za 12.01 danes zjutraj, pričela, bi moralo zastati delo v mnogih vojnih industrijah, trgovinah in privatnih domovih, ki jih oskrbuje ta družba z električno energijo.

Spor je nastal zaradi neso-glasja, katere unija naj ima pravico kolektivnega pogajanja pri tej družbi. Župan Lausche je za to, da delavstvo s svobodnim glasovanjem odloči, katere agencija naj dobi to pravico.

Smrtna kosa

Danes zjutraj ob 2. uri je po kratki bolezni preminila na svojem domu, Josephine Mismas, rojena Hočevar, stanujoča na 1025 E. 72 Pl. Pokojnica je bila 49 let stara. Doma je bila iz vasi Kuppale pri Dobrem polju, odkoder je prišla v Cleveland pred 30. leti. Tukaj zapušča zaljubljenega soproga Josepha, tri sinovne: Josepha, Pfc. Harry, korporala Alberta, hčer Elsie Sell in sestro Angelo Grill.

Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, društva Danica št. 11 S. D. Z. in podružnice št. 25 S. D. Z. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, 6116 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen. Bodi pokojnici lahka ameriška gruda, preostali družini pa naše sožalje!

NEMCI POROČAJO, DA SO PRIČELI RUSI SVOJO OSMO OFENZIVO

V stalingrajski pasti je ostalo še 8,500 nacistov. — Ladje osišča morajo odpluti v Novorosisk.

MARŠAL TIMOŠENKO POVELJUJE NA SEVERNI FRONTI

Nemški radio je snoči javil, da so pričeli ruske čete v torku napadati nemške črte severno-zapadno od Voronježa. Ako je ta vest resnična, pomeni, da je pričela sovjetska armada svojo osmo ofenzivo na fronti, ki se razteza preko vse Rusije. Zadnje čase je zaznamovati več slučajev, ko je Berlin prej oznanil svetu nove ruske udarce kakor pa Moskva.

Pri Stalingradu je še 8,500 Nemcev

Snočni moskovski komuniké naznanja, da so včeraj zajele ruske armade nadaljnih 3,350 Nemcev pri Stalingradu, kjer je štela prvotna nemška sila 220,000 mož. Zdaj je ostalo v stalingrajski pasti še 8,500 Nemcev, katerih usoda je zapečatena.

Ubit nemški general

Včerajšnje nemško poročilo naznanja, da je bil ubit v akciji general Richard von Reuss, eden izmed vodilnih nemških poveljnikov v bojih ob Donu.

"Včeraj je pri Stalingradu položilo orožje 2,000 nemških vojakov, vstevši en cel nemški polk," naznanja sovjetski oficielni komuniké, "nakar se je predalo še 1,350 mož."

Prodiranje ruskih armad na Kavkazu

Ruske armade na Kavkazu, ki prodirajo severozapadno od Salska, so zavzele kraje Srednji Jegorilsk in Ataman; Ataman je oddaljen 60 milj od Rostova, s katerim je železniško zvezan.

Radio v Maroku poroča, da je bilo osičenim ladjam v turških in bolgarskih pristanišnih ukazano, naj nemudoma odplovejo v Novorosisk ob Črnem morju, kjer bodo vzele na krov vojaštvo, katero bodo odpeljele s Kavkaza na Krim, ako pade Rostov v rusko oblast.

Maršal Timošenko na severni fronti

Maršal Timošenko, ki je bil lansko leto razrešen poveljstva na jugozapadni fronti, ker mu je bila poverjena druga važna naloga, je sedaj na severni fronti.

Zadušnica

Zadušnica se bo brala za pokojnim mladeničem, Louis Može, v petek zjutraj ob 7:30 uri v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znakov!

Književnost: Cankarjev glasnik

Vsebinska "Cankarjevega glasnika" za mesec januar je sledeča: Zanimanje za evropska vprašanja (uvodnik). I. Jontez Pisma ljubezni (pesem).

Marta Berry, dobrotnica ubogih. (Priredil Joseph Jauch). O d m e v i na Slovenski narodni kongres. Zvonko A. Novak: Sanje Martina Mrkača (povest, nadaljevanje). Ivan Jontez: V senci albarskih planin.

40,000 RACIJSKIH KNJIŽIC UKRADENIH

NEW YORK, 27. januarja. — FBI agenti iščejo tatove, ki so ukradli odboru za racioniranje v Queens okraju na Long Islandu 40,000 knjižic za nakup gasolina, s katerim bi lahko zakoniti lastniki teh knjižic kupili 11 milijonov galonov gasolina.

Policija je mnenja, da so tatove najeli raketirji, ki se bavijo s prodajo gasolina potom črne borze.

MACARTHUR JE 63 LET STAR

MELBOURNE, Avstralija, 26. januarja. — Danes je praznoval ameriški general MacArthur, vrhovni poveljnik zavezniških čet na Pacifiku, 63-letnico svojega rojstva.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnici, v sobi št. 301 se nahaja rojak Anton Zakrajšek, stanujoč na 424 E. 148 Prijatelji so vabljeni, da ga pridejo obiskat, mi mu pa želimo skorajšnje okrevanje!

Pri WAACS

Mr. in Mrs. J. Turk, 20440 Fuller Ave., imata že sina pri vojakih, sedaj pa je odšla še njiju hčerka, Mary K. in sicer se nahaja pri WAACS v Dayton Beach, Fla. Želimo obema srečen povratek!

Hčerka umrla

V mestni bolnišnici je umrla staršem John in Anna Hočevar, hčerka Mary Ann, stara tri leta. Družina stanuje na 4393 Bradley Rd. Poleg staršev zapušča sedem bratrov: Pvt. Johna, Josepha, Tony, Edwarda, Williama, Victorja in Roberta ter dve sestri Anno in Frances. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj v Our Lady of Good Council cerkev ob 9:30 uri iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, 6116 St. Clair Ave. Naše sožalje!

Vojak na dopustu

Pvt. Albin Zdesar, sin družine Mr. in Mrs. Jim Zdesar, 1020 E. 66 Pl., je prišel za 10 dni na dopust, iz Camp Livingston, La. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu staršev. Želimo mu obilo zabave in razvedrila!

Na počitnicah

Na počitnice za 10 dni je prišel štabni saržent Ernest Strancar, sin Mr. in Mrs. Strancar, 716 E. 159 St. Nahaja se v vojaški službi v Providence, R. I. Upamo, da se bo dobro zabaval na svojem dopustu!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BOJ INFANTILNI PARALIZI

Med vsemi boji na naši domači fronti je zlasti potreben boj proti boleznim — otroški paraliz, tej zavrtni sovražnici otrok.

Ustanova "The National Foundation for Infantile Paralysis" naslavlja letos med 15. in 30. januarjem, ko se proslavlja po vsej Ameriki s plesi in drugimi zabavami rojstni dan našega predsednika Roosevelta, zopet svoj apel na vse ljudi blagega srca, da bi po svojih možnostih prispevali za obrambo proti tej bolezni.

Desetice in dolarji, ki so poslani tekom "March of Dollars and Dimes" kampanje v Belo hišo, ne bodo izdani za gradnjo gledališ ali v kakšne podobne manj potrebne svrhe. Te desetice in dolarji gredo nemudoma v pomoč žrtvam otroške paralize, ne glede na njih pleme, vero ali narodnost. Polovico denarja, ki se ga nabere tekom te kampanje, gre lokalnim postojankam v 2,900 okrajih v Zedinjenih državah in njihovih teritorijih. Druga polovica prispevkov pa je vporabljen za stroške raziskovanja lekov, ki naj končno premagajo otroško paralizo.

Letos je potreba po sredstvih še posebno velika, ker grozi izbruh epidemije te bolezni. Vse kaže namreč na to, da je v časih velikega preseljevanja ljudi nevarnost otroške paralize mnogo večja kakor običajno.

Toda vse tozadevne vesti niso slabe, kajti na razpolago imamo že tudi obrambo, ki nam dovoljuje protinapade. Najnovejšo lečenje te bolezni po Kennyjevem sistemu izkazuje razveseljive uspehe.

Na naše čitatelje resno apeliramo, da darujejo po svojih močeh v ta plemenit namen. Pohod desetice in dolarjev iz naših žepov v Belo hišo pomeni pohod prednje straže zmagovite armade nad to zavrtno boleznijo.

Kakor že nekaj zadnjih let, bomo Slovenci priredili tudi letos na čast rojstnemu dnevu predsednika Roosevelta ples in zabavo, ki se bo vršila v petek večer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avee. Ves čisti preostanek te prireditve bo šel v sklad za pobijanje te bolezni. Zato upamo, da bo v petek večer natrpan avditorij S. N. Doma.

Veselite prebivalstva nad osvoboditvijo Tripolija izpod italijanskega gospodstva

Ameriška častnikarja opisujeta veselje Arabcev ob prihodu Angležev v mesto. — Ljudje so objemali Amerikance.

TRIPOLI, 23. januarja. (Za kasknelo). — (Poročevalca Don dan.

Whitehead in George Tucker poročata iz Tripolija sledeče): Komaj pred nekaj urami so pripisale kolone generala Montgomeryja v Tripoli, kjer so jim italijanske oblasti izročile mesto v last. Ko sva se skupino drugih Amerikancev odpravila po mestu, so domačini takoj pričeli čujati duška svojim čustvom, čim so ugotovili, da smo Amerikanci. Nekateri so se nam metali k nogam ter nam ponujali daril, in sicer ne samo v vinu in tobaku, temveč tudi v denarju. Može se nas objemali ter nas poljubovali na lica. Ženske so nam poljubovale roke. Otroci pa so se obežali na nas ter nam poljubljali čevlje.

"Viva Amerika! Viva Ingliši!"

Kmalu so se pojavili s slikami predsednika Roosevelta in premijera Churchilla, kriče: "Viva America! Viva Ingliši!" Nato so nam pričeli ponujati kruh, manj kot šest palcev dolge hlebe, katerih vsak mora

zadostovati za dve osebi na dan.

Streljanje židov

Domačini so nam povedali, da so Nemci in Italijani malo pred našim prihodom odvele iz njihovih hiš mnogo židov ter jih postrelili.

V Tripoliju, ki je štel 102.000 prebivalcev, je bilo samo 35.000 Italijanov in 16.000 židov, ostali pa so bili Arabci.

General Montgomery je nemudoma zagotovil prebivalstvu, da se mu ni ničesar bati in da se ne bo nikomer zgodilo nič zlega.

UKAZ GLEDE MASK PROTI PLINU

MADRID, 27. januarja. — Iz Francije poročajo, da je nacistična vlada v Nemčiji ukazala vsem Nemcem, da morajo poslej vselej nositi s seboj maske proti strupenim plinom. Nemški radio je obvestil ljudstvo, da je zaradi zadnjih vojnih razvojev potrebnost, da se prične z vojevanjem "totalne vojne."

UREDNIKOVA POŠTA

Rooseveltov ples

V Ameriki poznamo običaj, da določimo gotovo dobo — teden mesec ali več — v katerem času se poziva javnost na raznovrstne dogodke in prilike, da poseže v žep ali podpiše gotovo vsoto, katero potem v določenem času tudi plača.

Vsako leto se vrše ob gotovem času kampanje, v katerih se nabirajo denarni prispevki. Vsi dobro poznamo Rdeči križ, Community Fund, sedaj v vojnem času se vrši prodaja vojnih obveznic in znank, vse narodnosti nabirajo prispevke za pomoč po vojni prizadetim.

Ustanova za pobijanje krute bolezni — otroške paralize — vodi že več let tako kampanjo kot druge omenjene institucije, da prosi splošno javnost finančne podpore, katera je tako zelo potrebna, da so na razpolago sredstva za vzdrževanje zavoda, kjer zdravniki preiskujejo in študirajo, kako bi bilo mogoče to bolezen preprečiti in kako jo zdraviti pri dotičnih nesrečnikih, ki so zboleli.

Slovenci in Jugoslovani sploh vsi kot dobroščen in usmiljen narod radi pomagamo, kadar čujemo klic na pomoč. Zadnja tri leta smo se sijajno odzvali pozivu voditeljev kampanje v pomoč temu skladu.

Tudi letos se je izvrševalni odbor ponovno obrnil na nas Slovence in ostale Jugoslovane s prošnjo, da gmotno pomagamo, da bo mogoče delo te ustanove nadaljevati.

Kampanja se vrši od 15. — 30. januarja, do rojstnega dneva našega velikega voditelja, predsednika Roosevelta. Marširajoči naš rojak je bil navzoč na teh proslavah tekom zadnjih treh let, ko smo se spominjali rojstnega dneva moža, ki drži v rokah krmilo Zedinjenih držav in ki se ne bori le za svobodo nas državljanov, temveč hoče,

da bo svoboden ves ostali svet. Slovenski narodni dom na St. Clairju je bil že trikrat napolnjen do zadnjega kotička v obbeh dvoranih. Narod je pokazal, da vpoštevata klic voditeljev, ker se dobro zaveda, da gre za tako stvar, ki služi najblajšemu namenu.

Prihodnji petek 29. januarja, na predvečer predsednikovega rojstnega dne se bo zopet vršila velika prireditev, katere čisti preostanek bo oddan narodnemu skladu za pobijanje otroške paralize.

Točno ob 8. uri zvečer se začne na odru varijetni program, ki sestoji iz petja, godbe, akrobatike ter malega govora. Program bo trajal eno uro. Ob 9. uri se pa začne ples in običajna prosta zabava.

Vstopnice po 50 centov so v predprodaji v glavnem uradu S. D. Z., ter pri Mrs. Makovec, "Enakopravnosti" in "Ameriški Domovini."

Pripravljalni odbor pohovno prav vljudno vabi vse naše ljudi, da se zopet vsi snidemo, se malo razgovorimo ter praznujemo predsednikov rojstni dan v našem domačem narodnem hramu.

Vsaka desetica, katero darujete v ta blagi namen, vam bo na drug način povrnjena. — "March of Dimes" je ime kampanje, katero vodi v Cuyahoga okraju sodnik Merrick. V glavnem uradu dobite zalepke, katere napolnite z desetnicami in iste oddaste ali odboru ali pa pošljete naravnost predsedniku v Washington.

Napolnimo zopet v petek Narodni dom in prispevajmo vsak po svojih močeh, kar nam bo gotovo doseglo priznanje kot narodni skupini.

Za pripravljalni odbor:
John Gornik, predsednik.

O preteklem slovenskem kongresu

(nadaljevanje)

Ko so na kongresu glasovali, da se pošljejo pozdravi iz kongresa predsedniku F. D. Roosevelt, je bil ogromen aplavz ali odobravanje. Veliko odobravanje je tudi sledilo, ko so čitali, da se pošlje pozdrav tudi Mrs. Roosevelt, državni tajniku in sovjetski vladi v Moskvo in njeni ambasiji v Washington D. C.

Nekoliko odobravanje je bilo tudi za Kino (China) takozvanim "Fighting French". Seveda tudi angleški vladi v London in istotam tudi zamejni jugoslovanski vladi.

Ko je bila čitana jugoslovanska vlada v Londonu, je bilo za naše jugoslovanske patriote, posebno še za ekscelenco Fotiča veliko presenečenje, ker ni bilo skoraj nič ploskanja, nekaj le od istih, ki spijo, kadar se vrši igra in tolčejo z rokama, kadar jih aplavz zbudi iz spanja. To zadnje dejanje je pokazalo, da delegacija se ne ogreva za zamejno jugoslovansko vlado.

Kako smo mogli prežeti slovenske in jugoslovanske partizane ali bolj patriote, partizane, ki jih danes vse civilizirani svet občuduje radi njihove hrabrosti in boja proti okupatorjem. Te partizane smo prezrli, ki se borijo za svobodno Jugoslavijo, ki so povzročili več škoda in potolčki več nacifašistov vsem Nemcem, da morajo poslej vselej nositi s seboj maske proti strupenim plinom. Nemški radio je obvestil ljudstvo, da je zaradi zadnjih vojnih razvojev potrebnost, da se prične z vojevanjem "totalne vojne."

Ravno tako smo prezrli že obstoječe jugoslovansko svobodno ustavotvorno vlado v Bihaču, koje predsednik je dr. Ivan Ri-

bar, visoko talentirani odvetnik,

ki je bil tudi že prvi predsednik Jugoslovanskega parlamenta v letu 1920.

Ta Ribar ni ubežal iz Jugoslavije, ko je bila slednja napadena, temveč se je postavil v bran z ostalimi jugoslovanskimi svobodomiselnimi za uresničanje svobodne ljudske Jugoslovanske države.

Zakaj se je vse to prezrlo? Mar ni pripravljali odbor kongresa za to vedel? Saj smo se mi, "priprosti delavci" to vedeli že precej časa pred kongresom. Niti se ni poslalo pozdrava, veslovanskemu kongresu v Moskvo.

Zakaj se je v resolucijah vse to prezrlo? Ker to bi ne bilo po volji zamejni jugoslovanski vladi v Londonu in njenih tukajšnjih bivših ministrov. Pa naj bodo te resolucije pisane od njih samih (ministrih) ali ne, smernice istih so stvorjene absolutno po njihovih načrtih.

Med odmorom kongresa je bilo v pivnici (pri bari) deset delegatov v nekaki debati glede federativne Jugoslavije. Prosim urednika v Chicagu, da mi pojasni, kaj pomeni beseda "federativna" v slovenščini. — Devet delegatov je trdilo da to (federativna) pomeni, da bode Jugoslavija republika in ljudska vlada. Deseti jih je pa hotel poglobiti, da besedi federativna Jugoslavija ne zavzemata niti pičice glede vlade ali vladarja, ter da v federativni Jugoslaviji še ni rečeno da ne more biti kralj na prestolu, niti ne, da ljudstvo voli predsednika. Ker eden devetim ni bil kos, jim je

predlagal kompromis, češ, ako bodo prepričani in verovali kar o tem odloči ravno v bližini sedeči Mr. Kristan (sedanji predsednik Slov. nar. Sveta) Zato so se delegatje izrekli konfirmativno.

Vprašanja Mr. Kristanu

1. Ali je v besedah Federativna Jugoslavija zapopadeno da ne more biti kralj vladar? — Odgovor Mr. Kristana: "Ne."

2. Ali je rečeno, da v Federativni Jugoslaviji volijo predsednika, to je da je republikanska oblika vlade? — Odgovor: "Ne."

3. Ali je lahko kralj vladar v Federativni Jugoslaviji? — Odgovor: "Da."

Devet delegatov izmed desetih so priznali, da so bili v zmoti, in da so glasovali za stvar, ki je niso razumeli. Ako vzamemo to za povprečnost vseh delegatov, koji so razumevali, kaj je rečeno v federativni Jugoslaviji, tedaj deset odstotno dobimo enainpetdeset delegatov, da so vedeli, zakaj glasujejo (in ti niso glasovali za federativno Jugoslavijo) Ali je bilo kaj boljše razumevanje med pripravljalnimi kongresnimi odborniki? Nikakor ne. Kakoršna je delegacija tak je tudi odbor. Deset odstotkov jih je razumevalo položaj kakoršen je v resnici bil, in vedelo kam pes tace mali.

Ker je bilo na odru nekako dvajset odbornikov in odbornic in ako odštejemo od teh jugoslovanske vlade osobe, tedaj nam preostane samo eden u-

radnikov, da se je zavedal in razumeval položaj.

Ta je bil po mojem mnenju predsednik kongresa. Predsednika kongresa ne sodim za edinega odbornika razumevanja, cele situacije radi njegovih prejšnjih delovanj za kongres. So mu bile znane resolucije pred kongresom ali ne, mi ni znano, sem si pa ustvaril to mnenje z opazovanjem na kongresu.

Kot izvoljeni predsednik kongresa, se je le deloma ali skoraj nič udeleževal vodstva ali predsedovanja kongresa. Menda je imel dovolj poštenega človekoljubja in principov in zavednosti, da bi takorekoč vodil ves kongres in ameriške Slovence v naročje zamejni jugoslovanski vladi v Londonu in to brez vednosti naroda. Radi tega je prepustil vodstvo zborovanja bolj absolutnemu oratorju podpredsedniku ki je bil tako glasen, da bi tudi prevpil strašno grmenje nemških topov ob času bombardiranja Stalingrada.

Tu in tam so se počeli delegatje oglaševati in vpraševati za gotova pojasnila ali informacije. Toda so bili vedno iz "reda". Pa naj je prošil za besedo odvetnik, zdravnik, duhovnik ali navadni delavec, vsak je bil iz "reda". Iz reda, iz reda, vi ste iz reda je vpil podpredsednik.

Da, bili so iz reda, toda ne delegatje, temveč vodstvo in kongres.

(Pride še prihodnjič)

Andrew A. Bombaek.

Rev. K. Zakrajšek:

Moje pojasnilo

Dve stvari, o katerih se je zadnje čase glede mene pisalo, sem dolžan javnosti svoje pojasnilo, ne radi mene, temveč samo resnici na ljubo.

Moji članki, kakor pred kongresom, tako po kongresu so našli v veliki večini naše javnosti zelo ugoden sprejem, kakor se mi poroča iz raznih naselbin. Toda zapisal sem zopet besedico "dvotirna", ki se pa nekaterim ni dopadla. Sumničilo se me je, da mislim pod tem, da naj delamo strankarsko politično, morda celo "klerikalno".

Odgovarjam: Predsednik Mr. Etbin Kristan je na kongresu v svojem govoru rekel nekako takole: "Katoliški ostanite katoliški, socialisti, ali kar ste, ostanite to, kar ste!" Glejte mojo dvotirnost iz ust samega Kristana, predsednika SANS-a. Prav tako in samo tako jaz zagovarjam.

Odbor SANS-a je na svoji prvi seji videl, da bo uspeh našega dela mogoče samo v močni in veliki politični organizaciji. Prav kakor sem jaz v obeh člankih pisal. "Čim največ podružnic!" je sklenil. Vsako društvo, katoliško ali nekatoliško lahko postane podružnica. — Glejte mojo "dvotirnost" v sklepu odbora SANS-a. Samo tako jaz zagovarjam. In ker so bili članki namenjeni, da bodo priobčeni pred prvo sejo, sem to besedico še enkrat napisal. Po seji bi tega ne bilo treba, ker se je izpeljala na celi črti prav, kakor sem si jo zamislil in kakor sem pisal.

Da, je zastoj! Dva tira sta, po kateri more in mora iti vse življenje narodov in vsega javnega življenja vsakega naroda in vsake države, ako hočemo, do bo red, mir, sloga in nepredok: politika in vera. Toda oba morata iti tako sporedno, kakor gresta železniška tira. Drug poleg drugega, vsak po svojem, pa iz iste postaje in na isto postajo — t. j. isti cilj in isti namen. Srce mora iti ob srcu, roka ob roki in žep poleg žepa, pa bomo vsi mirno živeli drug poleg drugega kot bratje

in sestre, v slogi in edinosti.

Kakor hitro se pa kje pojavi "konkudertjeri", ki začno delati "sviķi" iz enega tira v drugega, da bo samo en tir, je katastrofa gotova, bila vsikdar in vsikdar bo. Vlada se bosta zadela: prepri. Srce se bo zadelo ob roko — boj. Žep se bo zadela ob žep — gmotno stanje bo šlo.

Zakaj imamo sedanjo strašno vojno? Hitler in njegovi trobentači hočejo novi red na celnem svetu — red enega tira v najširšem pomenu. Samo država, pa še ta samo ena naddržava, torej samo politika. En tir! In posledice? Cel svet je krvav.

Bivša nesrečna mačeha Avstrija je imela samo en tir: katoliška država. Pod krinko katolicizma, ki si ga je zaslužila, je počenjala najgusnejše delo germanskega rabilja nad Slovani. Posledica? Prva svetovna vojna, sedaj druga. Avstrije ni je več.

V Rusiji je bil en tir: Car papež, papež car. In posledice? Smrtno sovraštvo mas do obeh. Cerkev so sovražili, ker se je vsužnila državi in državo, ker se je vsužnila cerkvi. In posledice? Morje krvi!

Prva nova Rusija ni našla "inženirjev", ki bi hitro speljali vlake na dva tira nazaj, so speljali državni voz samo na drugi tir, pa zopet samo eden. Posledica? Morje krvi!

Imeli smo v našem času take jasne zgleda v Mehiki, Spaniji, Franciji in drugje. Povsodi pa iste posledice.

Zato smo naredili ameriški Slovenci modro in pametno, da smo nastopili pot svojega narodnega dela tako, kakor smo ga. Če se bosta tudi za naprej ohranila oba tira in bomo šli mirno vsak po svojem iz iste postaje na isto postajo, to je vsi iz istih namenov in za iste cilje, vsi složno v isto smer, tekmovali pa samo, kateri tir bo imel več vlakov z več vagoni skupnih žrtve, dela in napora za skupno skladišče na skupni postaji, pa bo šlo lepo naprej. Če pa ne, bo pa isto kot povso-

di in vselej. Ne bomo dolgo skupaj.

To je moja "dvotirnost". Kdo more reči, da ni pravilna?

Da bi jaz hotel s tem kak "klerikalizem" med nami prtem delu za narod, sem to jasno povedal takoj pri prvih dveh svojih predavanj v Ameriki sedaj, v Euclidu in v Chicagu, odločno ne in nikakor! Nihil "klerikalizma" morda toliko sovraži, kakor ga jaz. — Pa bi se morda res tako izpozabljalo da bi ga sedaj hotel, rečem le: Prvi, ki bi me v tem delu ustavili, bi bili moji stanovski predstojniki, ameriški škofje.

Bilo je za časa kandidature Al Smitha. Nekatoliški in tukatoliški politiki so skušali nvesti v politiko vero. Pritiske so na skofe, da naj se izjavijo politično. Pa je bilo veliko zborovanje katoliških mož Hot Name tu v Washingtonu. Govornik je bil cincinnatski nadškof pa jim je zaklical: "Kdar! Kdar je še šla katoliška cerkev v politiko, je bila vsikdat tepena!"

Zato tudi glede tega, bratje, brez strahu. Jaz bom zadnji, ki bi to poskusil. Dokler sem v tem mestu, kamor me je kongres izvolil, bo moje delo: sluga in edinost!

Torej: Saj vsi eno mislimo, no čutimo in eno hočemo, saj jaz tako upam, potem naprosložno, v skrajni potrebi vsi drug za drugim. Premagajmo v sebi staro nesrečno slovensko bolezen, ki nas je tako strašno tepla nad tisoč let nesloga in nestrpnost drug drugim. Proti sovražniku, drug proti drugemu! Veliko brek volje za stvar! Pa kakor rekel Mr. Kristan — vsak v svojem tiru "Katoliški bodite katoliški. Socialisti, ali kar ste, ostanite to, kar ste!"

Toda vsi pridno in pošteno valno. Katoliški delajmo složno z nekatoliškimi odborniki, nekatoliški pa s katoliškimi odborniki, kakor je odločil kongres. Samo tako bo delo mogoče. Jaz bom delal z vso silo na to kot tajnik, če bo ostali odbor delali enako, če bosta oba tira delala tako, vse bo dobro. Kdor bo poskusil drugače, odgovoren za nered in neslogo. Zato prošim zaupanja obeh tirrov za se in za odbor SANS-a.

Toda vsi pridno in pošteno valno. Katoliški delajmo složno z nekatoliškimi odborniki, nekatoliški pa s katoliškimi odborniki, kakor je odločil kongres. Samo tako bo delo mogoče. Jaz bom delal z vso silo na to kot tajnik, če bo ostali odbor delali enako, če bosta oba tira delala tako, vse bo dobro. Kdor bo poskusil drugače, odgovoren za nered in neslogo. Zato prošim zaupanja obeh tirrov za se in za odbor SANS-a.

Toda vsi pridno in pošteno valno. Katoliški delajmo složno z nekatoliškimi odborniki, nekatoliški pa s katoliškimi odborniki, kakor je odločil kongres. Samo tako bo delo mogoče. Jaz bom delal z vso silo na to kot tajnik, če bo ostali odbor delali enako, če bosta oba tira delala tako, vse bo dobro. Kdor bo poskusil drugače, odgovoren za nered in neslogo. Zato prošim zaupanja obeh tirrov za se in za odbor SANS-a.

Toda vsi pridno in pošteno valno. Katoliški delajmo složno z nekatoliškimi odborniki, nekatoliški pa s katoliškimi odborniki, kakor je odločil kongres. Samo tako bo delo mogoče. Jaz bom delal z vso silo na to kot tajnik, če bo ostali odbor delali enako, če bosta oba tira delala tako, vse bo dobro. Kdor bo poskusil drugače, odgovoren za nered in neslogo. Zato prošim zaupanja obeh tirrov za se in za odbor SANS-a.

BOLGARIJA POVZROČA OSIŠČU SKRBI

LONDON, 27. januarja. Švicarski časopis National Zeitung, ki izhaja v Bazlu, poroča, "da je pričela Bolgarija povzročati osišču velike skrbi."

Časopis kliče v spomin davno vojno, da se je tekom prve svetovne vojne "fronta centralnih držav najprej razsula na Balkanu," ter nadaljuje, da čim bližje postaja osište, tem več postaja nestrpnost balkanskih narodov za dosego svoje politične svobode.

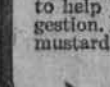
"V Bolgariji narašča nezadovoljstvo in ljudstvo je slej ko prej silno nasprotno aktivnemu vojnemu sodelovanju naproti Rusiji," pravi časopis. "Dokler je šla stvar posreči, bolgarski vladi ni bilo težko zatirati opozicije, toda zdaj je položaj ogrožen in vlada si mora pomagati z masnimi aretacijami."

UREDINICA: Mary Ivanusch.

ACHING-STIFF- SORE MUSCLES

For PROMPT relief—rub on Mustero! Massage with this wonderful "COUNTER-IRRITANT" actually brings fresh warm blood to aching muscles to help break up painful local congestion. Better than an old-fashioned mustard plaster! In 3 strengths.

MUSTERO!

ALOJZ KRAIGHER

MLADA
LJUBEZEN

Vse bi hotel videti in užiti, vse naenkrat, z isto željo radovednosti, ki ga vodi sploh v življenju za iskanjem jedra vsega stvarstva, vse resnice. In jedro vsega stvarstva je nazadnje — v vinu! — se nasmehe Tomo sam pri sebi. Ob enakih prilikah je po navadi zanj in za stotere druge cilj in konec, vsa resnica — pijanosti, v omamljenosti. — A danes se je odločil, da ostane trezen; hotel si je ohraniti pozornost in preudarnost; imel je slutnjo, da doživi kaj važnega, kaj odločilnega, — da bo potreboval prisotnosti vsega svojega duha, vse čistosti in vsega razuma svoje pričakujoče in hrepeneče duše...

Iz središča Zvezde je slišati igranje godbe. Vsled šuma in druma prihajajo posamezni akordi kakor iz daljave in se časoma popolnoma potapljajo v vršcu in trušču na okrog. Od vseh strani je čuti petje. Tu prepeva veselo omizje narodno pesem, tam poje tesna gruča navdušenjakov umetno pesem. Tomo se ustavi pri takem zboru in pripeva poluglasno: — "Buči, buči, morje adrijsko!" ... In ista sladka ginjenost ga navdaja — kot ga je prevzemala prvič, ko je pel to pesem; po hrbtenici čuti isto izpreletavanje in gomazjenje povzdigujočega narodnega navdušenja, ki mu iztiskava skoraj solze iz oči...

Z veseljem vzklikom ga po-

zdravita nenadoma ambulantni prodajalki veseličnega odbora Zorkovi hčeri Dana in Nada, ki se ustavita tik pred njim. Dana mu zatakne cvetko v gumbnico, Nada mu ponudi sadja. Tomo je vesel srčkanih deklet v lahkih oblačilih s kipečo radostjo na razgretih licih, s srečjem in ponosom v očeh. Primeta ga pod pazduho in ga odvedeta s seboj do očeta in do Albina, ki sedita pri šampanjskem paviljonu v družbi starega Kolarja in Jazbinskega. Zadnji teden Tomo že ni bil več v notarjevi pisarni. Jazbinček je zopet tu, z izpitom v žepu in z novoporočeno ženo ob desnici. Njegova Felicita je impozantna lepota, ki se pa drži tako visoko in dostojanstveno, da nekoliko odbija. Jazbinček je imel že nekaj let razmerje z njo. Časi se je pritoževal nad žensko mrzloto in nepristopnostjo, vendar mu je nevesta že lansko leto — porodila otroka. Žitniku se zdi, da mu je nenadoma precej tuj. Z isto gorečnostjo in z isto veliko kretnjo, s katero je preje vanj govoril, se obrača danes v Zorka in Kolarja. Videti mu je, da se čuti moza med možmi, ki kaj štejejo v življenju in ki računajo z najširšo javnostjo. — Tudi Zorko je hladen proti Tomu. In ta sam ima malo slabo vest pred njim. Zadnjič mu je bil zagotovil, da nima ničesa z Vero; zdaj pa se vseeno suče okoli nje in motovili, da mnogokrat sam ne ve, ali mu je res

kaj zanj ali nič. Zorko pa ga ima najbrž celo na sumu, da tudi on ni popolnoma nedolžen pri Verinem begu iz njegove hiše. — Trgovec Kolar je siv in zanemarjen dedec z debelo visečo spodnjo ustnico in z velikimi, štrlečimi očmi. Kadar ga vidi, mora Tomo misliti na prizor, ki mu ga je bila nekdanja Mira opisala; in gnus ga obhaja ob spominu, da mu je sedela na kolenih, ko ji je kazal one ostudne slike in jo poljubljal na uho... Nehote ga obide gnus pred Miro samo in nekaj skrivnostni strah pred njo...

Albin stopi k Tomu. Nezadovoljen je z veselico. Vse je preveč semanje, prekričavo in surovo — pratersko. To nam ljudstvo poneumni in popliti, nikar da bi ga dvignilo. Največje ga slovenskega duha proslavljam o vrtljakom in s šmiro, z žretjem in s pijanostjo. Vsaj nekaj prave umetnosti naj bi nudili ljudem! Resno dramatično predstavo, morda dramatizacijo. "Krst pri Savici!" Umetniške deklamacije njegovih poezij! Zbirko njegovih uglasbenih pesmi! — Tomo se mu smeje. Za enkrat da je vendar glavno — denar za spomenik! Sicer pa da je bilo predavanje o Prešernu! Občinstvo je zadovoljno in veselo, uprav — prešerno razigrano! In Prešeren da je bil tudi sam rad prav tako — prešeren!...

V bližini sede vsi trije trabantje gospe Mile Juvanove. Glasni so in razposajeni, da vzbujajo vsenaokrog pozornost. Veseljačiti so začeli kar s šampanjem in bahajo se, da se ves večer ne ločijo od njega. V paviljonu streže Mila, lepa in veličastna. Trabantje prihajajo povrsti k nji in napivajo. Nobeden ne pije, dokler ni ona pokusila iz čaše. Namen imajo ves večer napajati s šampanjem, da jo že vendar enkrat nekoliko —

ugrejejo, če le mogoče tudi — užgo. Ona, ponosna in domišljiva, je zadovoljna z njimi, ker jih smatra za svojo živo reklamo. A Senica ima devet hudičkov v svojih očeh; poželjenje mu plameni iz njih in na čelu mu je zapisana odločnost in nemajna volja...

Tomo je zopet v gneči in se preriva do vinarne, kjer sodeluje njegova mati. Nenadoma zapazi Maro pred seboj. Ona je prodajalka lističev s številkami za srečolov. Gotovo si je to izbrala, da se lahko svobodno kreta po prostoru, da so ji odprte vse možnosti srečavanja in seznanjanja, dogodivščin, morda tudi pustolovščin. Prodajalka sreč — sama srečelovka. Najrajša ustavi kakega gospoda. Njeni pogledi se potapljajo v njegovih, ustni se mu smejeja z razgaljenimi zobmi, njen izraz je preskujoč in vprašujoč. Kupca zmede njeno ponašanje, da izgubi sigurnost in ono pristočno razigranost, ki je potrebna, da se razvije tudi med neznanca zabava, smeh in flirt.

Ona pa je po vsakem razgovoru zopet resna, razočarana, zagrizena. — Mara je izmed ljudi, ki ostajajo precej samotni sredi burnega življenja; ker si ne znajo najti pravih stikov z njim, ker iščejo nestrpnost zmerom novega in jim je doseženo premalo in preslabo. Tomo komaj ve, kako se Mara piše, njena družina mu je tuja, ker živi docela skrito. Za družbo je Mara pravzaprav samo prijateljica in družica Mirina; če ni poleg nje, se komaj kdo pobriga zanj, ker jo komaj kdo spozna. Saj ni grda ženska; telesa ji ji ustvarjeno v idealnih proporcijah, nožica ji je zapeljiva; a lepota njene tovarišice je presvetla, prebleščača in zatemnjuje njeno.

Tomo je Maro zgrešil in gre pozdravljat svojo mater. —

Vkljub svojim štirinštirideset letom je gospa Helena sveža in lepa, njeno telo je čvrsto in vitko, mladostno prožno in elegantnem in vonjivem odelu. Na licu ji žari rdečica, oči so ji povešene kakor sramežljivi devi; zdi se, ko da je v zadregi, ko da se skriva pred občudujočimi in razgaljujočimi pogledi. Tomo se ozre: — ob vhodu slovi plavalas gospod srednjih let, z lepo in gosto, svetlo-rjavo brado, ki je zelo natančno in enakomerno obstrižena; brki so mu košati in navzgor nasršeni. Glava je ponosno nagnjena v zatilnik, pogled je vroč in žejen. — Tomo se mahoma spomni, kdaj je videl ta obraz in te oči; njegov pogled sledi pogledu plavalaske k materi... Ta je še bolj zardela; kakor da se zaveda krivde, stopi hitro k nje-mu, mu stisne roko in ga spomni:

"Zares mi pazi, Tomo, da ne pozabiš name! Ob enih pridi vprašati! Spremiš me domov!" Lepi gospod pristopi:

"Pozdravljen, mladi gospod žitnik! Vi me ne poznate?"

Mati ga predstavi: "Gospod profesor Klančar, moj nekdanji prijatelj!"

"Kaj nekdanji? Kaj nekdanji? Prijatelj sploh, tako povej! Če se nismo že toliko časa videli — jaz sem živel ves čas v Trstu —, prijateljstva si nisimo odpovedali; in sin gospe Helene je tudi moj prijatelj, ali — vsaj jaz sem njegov prijatelj, mladi gospod žitnik! Ali se malo pošetava, Tomo? Gospa mama ima polne roke dela!"

(Dolge prihodnjice)

NAJTI MORAMO NOVA POTA IN SREDSTVA

(Nadaljevanje s 3. strani)

kot smo delali nekoč za naše Narodne DOME in šli domov lahkkih glav in zadovoljnega srca, da smo položili majhen dar domovini na altar.

Pri naših igralskih in pevskih društvih bomo pričeli opazati čimdalje več osivelih mož in žena, ki se bodo pridružili kulturnemu gibanju iz spoznanja, da je "ne kar mora, temveč kar more, človek storiti dolžan." Nič več ne bomo "prestari," naš duh se bo osvežil, naša volja oživela v zavesti, da je to naša dolžnost in pa tudi v spoznanju, da je najboljši predpogoj za visoko starost živahen in prožen duh, ki ne najde nikjer boljšega zaveznika in prijatelja, nego v aktivnem kulturnem izživljanju.

Ni dolgo tega, ko smo ravno v tem oziru čitali, da so pronašli zdravniki slavne Mayo klinike v Minn., da boleha mnogi ljudi na bolezn, čije kal tiči v tem, da so njih življenjske navede iz ravnotežja. Bolezen ima psihološki izvor in se imenuje "kronična utrujenost." Povzroča jo bodisi neizmernost pri delu, igri, ljubezni ali veri. Zdravniki so dognali, da mora med vsemi štirimi vladati pravo ravnotežje ali razmerje. Preveč enega ali preveč drugega je kvarno in povzroča kronično utrujenost, ki je navadno večja zjutraj, po prespani noči, nego tekom dneva in proti večeru.

Iz tega razvidimo, da je treba znati živeti in pravilno razdeliti naše delo, zabavo, itd. Če bomo torej vpletli med naše naporno delo, katerega tirja od nas današnji čas, tudi potrebnega razvedrila pri prosvetnih, športnih in drugih aktivnostih, da razgibamo poleg telesa tudi našega duha, tedaj bomo vsestransko močni ter bomo v stanu premagati vse ovire, ki bi ogrožale obstoj našega društvenega življenja in to na podpornem, kulturnem in gospodarskem polju.

V tej smeri bomo tudi "Progressivne Slovenke Amerike" gotovo doprinele svoj delež, bodisi z dobrim nasvetom ali s pridno in veselo roko, kjerkoli in kadarkoli bo nastala potreba.

PRAŠIČI

s koruzo pitani

Pokličite po telefonu ali pa se osebno zglasite pri

JOHN A. TOMPKINS

3979 W. 25 St., pod Brooklyn mostu SHadyside 3689

"...help me win My Victory"

"Jaz sem eden izmed otrok v Ameriki — bodoči državljani Zedinjenih držav — prosim vas, da pomagajte meni in tisoč drugim meni enakim, ki se moramo boriti za pravico živeti močno, zdravo, normalno življenje. Ako boste SEDAJ dali, kar zmorete, bo jutrišnja Amerika boljši svet za vse otroke, vsepovsod.

"Darujte po vaši moči v kampanji za pobijanje otroške paralize — prispevajte v 'pohodu dajmov'."

Škatljica za "dajme" je tudi v uradu Enakopravnosti, kjer pustite svoj dar, da bo oddan na pristojno mesto.

Franklin D. Roosevelt

FIGHT INFANTILE PARALYSIS

CLEVELANDSKI SLOVENCİ bodo zopet priredili veliko plesno prireditev s programom, v dobrobit tega človekoljubnega namena. Vršni se v petek večer, v Slov. nar. domu. Vljudo ste vabljeni, da jo posetite.

Otroci Ameriki imajo svoje oči uprte v Vas prosijo Vas, da jim pomagajte. Njim ne morete odreči pomoči. Oni morajo biti prosti pred ogroženjem strašne otroške paralize.

Sedaj stane tako zelo malo — pomeni pa toliko za bodočo Ameriko. Ker, kot se je predsednik Roosevelt izrazil: "Jutrišnja Amerika bo tako močna, kot so današnji otroci."

POMAGAJTE SEDAJ — ZARADI OTROK, VSEPOVSOD.

The Celebration of the President's Birthday

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS

The May Co.'s BASEMENT

Novi
SPOMLADANSKI PRINTS
Quadrige Percales

Se prav
lahko šiva!

37^c
jd.

Prijetni novi prints, ki so nalašč narejeni, da boste hitreje in lažje šivali! 36 in. široko — pripravno blago za skoro vsako rabo! Preko 500 čisto novih barv in vzorcev — od drobnih "checks" do velikih cvetličnih vzorcev. Se lepo opere in trajna barva.

The May Co. Basement

3 krasni novi vzorci!

TAILORED RAYON
MARQUSETTE

Zavese

In so po le...

2.98

Trije novi stili rayon marquissete zaves v krasnih vzorcih. Lepi in v okras vsake sobe! So že obrobene in jih lahko takoj obesite na okna. 44 inčev široke. 75 inčev dolge — krasne "eggshell" barve.

The May Co. Basement

